

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön (TEA) tiedonkeruu ja TEAviisari 2022 tulokset

Kunnanhallitus 17.04.2023 § 72
175/12.04.00/2022

Valmistelija

Hyvinvointikoordinaattori Irina Barkman

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä (TEA). Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä.

TEAviisari on kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden edistämiseksi kuvaava verkkopalvelu. Palvelu tukee kuntien, koulujen ja alueellisten toimijoiden terveydenedistämistoiminnan suunnittelua ja johtamista. TEA-termillä tarkoitetaan yhteisön terveydenedistämiseksi aktiivisuutta. TEAviisarissa esitetään tuloksia organisaatioiden mitattavissa olevista ominaisuuksista ja toiminnasta. Mittaamisessa on keskitytty erityisesti organisaatioiden kykyyn integroida terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen organisaation perustoimintaan, niin että saavutetaan vaikutuksia kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa.

Terveydenedistämiseksi aktiivisuutta mitataan TEAviisarissa seuraavilla toimialueilla: perusterveydenhuolto, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, liikunta, kuntajohto ja kulttuuri. Terveydenedistämiseksi aktiivisuuden mittaamiseen kehitetty viitekehys on yhteinen eri toimialueille. Poikkeuksena on kuntajohtoa koskeva tiedonkeruu, jossa on sovellettu neljää eri ulottuvuutta.

TEAviisaria varten kerätyt tiedot pisteytetään toiminnan laadun mukaan. Kuntien terveydenedistämiseksi aktiivisuuden tulokset ilmoitetaan työkalussa pistemäärän 0–100 välillä. Jokainen ulottuvuus jakautuu osakokonaisuuksiin. Näille kokonaisuuksille lasketaan osasumapistemäärät, jotka lopulta skaalataan asteikolle 0–100. Pistemäärät ilmaistaan myös liikennevaloista tutuilla värikoodeilla graafisissa kuvioissa: vihreä tarkoittaa hyvää laatua (pisteet 75-100), keltainen tarkoittaa parannettavaa (pisteet 25-74) ja punainen tarkoittaa huonoa laatua (pisteet 0-24).

Tiedonkeruiden aikataulu

Tiedot kerätään säännöllisesti kahden vuoden välein niin, että tiedonkeruulomakkeet lähetetään joko keväällä (maalis-/huhtikuussa) tai syksyllä (lokakuussa). Perusterveydenhuollon, liikunnan, ammatillisten oppilaitosten ja lukioiden tiedonkeruut ovat parillisina vuosina. Peruskoulujen, kuntajohdon ja kulttuurin tiedonkeruut ovat parittomina vuosina.

Vuoden 2022 aikana tiedonkeruu toteutettiin liikunnan, lukioiden ja perusterveydenhuollon osa-alueilla. Muiden osa-alueiden tiedonkeruu tapahtuu vuoden 2023 aikana, joten oheismateriaalina olevassa raportissa näitä koskevat tiedot ovat aiemmista kyselyistä. Lukioiden tiedonkeruun 2022 tulokset eivät vielä ole käytettävissä.

Tiedonkeruun kysely lähetetään toimialan vastuulliselle viran- tai toimenhaltijalle. Lomaketta tulee käsitellä toimialasta vastaavassa

työryhmässä tai johtoryhmässä. Vuoden 2023 tiedonkeruista lähtien on päätetty, että litissä tiedonkeruun vastaukset käsitellään kunnan johtoryhmässä ennen vastaamista.

Kuntien antamien vastausten lisäksi tietoja täydennetään saatavissa olevista muista kansallisista tilastoista ja tietolähteistä.

Oheismateriaalina esite TEAvisari verkkopalvelusta ja yhteenveto litin tuloksista tiedonkeruun 2022 jälkeen. Vuoden 2021 tulokset on myös esitetty samassa yhteenvedossa. Näissä huomionarvoista on, että vastaukset on annettu ennen hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman käsittelyä, mikä on laskennut tulosta.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jarkko Salonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee vuotta 2022 koskevat TEA-tiedonkeruun tulokset tiedoksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin, että Irina Barkman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.